

SESTANEK INICIATIVE STAKNIMO GLAVE

3. september 2015, Stara mestna elektrarna, Ljubljana

sestanek je trajal od 20.00 do 22.45

uvodni nagovor: Nevenka Koprivšek

moderatorica: Alma R. Selimović

zapisničarke: Barbara Kelbl, Marjeta Pogačnik, Tamara Bračič Vidmar in Alma R. Selimović

V uvodnem nagovoru Nevenka razloži, kako je nastala iniciativa, prvi poziv ob otvoritvi festivala Mladi levi, prvi sestanek med festivalom. Nuja, da ukrepamo. Želja, da vsi, vključeni v iniciativo prevzamejo pobudo in aktivno sodelujejo pri akcijah.

Alma predstavi format srečanja in predlog dnevnega reda. Predstavi dosedanje delo: organizacije in posameznike, ki so se javili.

1. Poraba prostovoljnih prispevkov: kam dati denar, ki se je nabral na festivalu (1428 evrov) in na srečanju. Oblikovati nabor kredibilnih organizacij, ki zbirajo prispevke (da gre denar v prave roke).

Predlog, da bi se denar v gotovini dal beguncem zaradi računovodskih pravil ni izvedljiv, radi bi direktno pomagali, strinjanje o tem, da se denar nameni direktno beguncem in da sredstva za akcije pobude Stopimo skupaj zberemo sami.

Na koncu srečanja se dogovorimo, da odločitev o zbranem denarju preložimo na prihodnjic.

2. Izjava za javnost, formiranje skupne izjave pobude Staknimo glave

3. Vzpostavitev skupin, predlagane teme:

- a) pravno formalni vidiki, pritisk na vlado, legalna vprašanja
- b) zbiranje sredstev
- c) namestitvev in varni koridorji
- d) komunikacija in oblikovanje spletne strani (ponudba & povpraševanje)
- e) nematerialna podpora (kultura, šport, druženje, učenje jezikov ...)

Skupščina potrdi dnevni red.

Špela Razpotnik opozori na shod 9. septembra ob 17.00 na Prešernovem trgu. Kdo ve, kaj več o tem?

Andrej: predstavi shod, informacije dostopne na družabnih omrežjih, iniciativa prišla iz Antirasistične fronte. Pozove k udeležbi na shodu. Je pa to le ena od dejavnosti, nujno je, da se oblikujejo druge oblike solidarnosti in pritiska. Več nivojev, vsak doprinese nekaj. Shod: naj bo velik, dostojanstven (ena točka srečanja, ki krepi vse ostale). Danes pa govorimo o oblikah pritiska, ne o shodu.

Prebere se predlog skupin.

Olga: se ponudi za vodenje skupine za komunikacijo oziroma za povezovanje. Prijatelji so se ponudili, da zastonj naredijo spletno stran, kjer bi se vzpostavilo srečevališče ponudbe in povpraševanja za materialne in nematerialne stvari, ki jih potrebujejo begunci.

Urban pravi, da osebno pozna organizacijo iz Nemčije s podobnim konceptom, imajo že oblikovan sistem/mušter, bo posredoval kontakte. Največji problem je na pravni ravni, lokalni ravni, večji del je na osebni ravni, splet je manjši problem.

Po Evropi se oblikujejo skupine za prenočišča, namestitvev, da se osebno srečujejo – tudi to je del spletne platforme.

Postavi se vprašanje, ali so prisotne oz. smo v stiku z organizacijami, ki se v Sloveniji že ukvarjajo s temi področji in naj se vključijo, ker imajo izkušnje, da ne odkrivamo tople vode.

Katarina iz PIC nevladnih organizacij: prejšnji teden so se sestali iz nevladnih organizacij. Sloga koordinira vse skupine, ki se ukvarjajo s tem - nabor vseh organizacij nudijo na spletu, vsaka organizacija se prijavi/odkljuka, kaj počne oz. kaj lahko ponudi. Iniciative, ki niso del tega, lahko dobijo informacije kdo kaj in kje dela in kaj se potrebuje - material in prostovoljno delo.

Zala predlaga, da se naredi nekaj čim bolj preprostega in robustnega, skupino na Facebooku, ki se postavi hitro in je lahko zelo učinkovita.

Andrej predlaga oblikovanje skupine za medicinsko pomoč.

Marko opozori, da ne poznamo potreb človeka, ki pride na tak nov teren. Kako lahko izvemo, kaj sploh potrebujejo? Potrebna bi bila neka skupina za organizacijo prostega časa. Alma pojasni, da je to mišljeno s skupino za nematerialno pomoč. Marko da pobudo tudi, da se pripravi seznam točk, na katerih begunci lahko pridejo do interneta.

Nekdo izpostavi: Ali sploh poznamo begunce? Zakaj je obljubljena dežela Nemčija? Kakšno bazo prostovoljcev imamo? K beguncem se ne sme pristopati kar tako. Mnogi so travmatizirani, potrebno je lajšanje tegob, bolečin. Če se pristopi napačno, so reakcije lahko slabe. Pride do protestov. Pribežniki so večinoma iz Sirije, mladi. V to se je treba poglobiti.

Tudi internetna stran morda biti v arabščini - na njej najpomembnejše informacije, to je že uvedeno v Nemčiji, Avstriji.

Poslušalka podpre njegovo opozorilo. Razmisliti je treba, ali imamo koga, ki bi bil lahko strokoven kontakt s področja psihologije. Predvideti je treba skupino, ki bi poizvedela, kdo so. Pomembno je, da se jih poskuša vključiti v organizacijo, npr. tako da se tudi zbira sredstva, da se jih plača za delo.

Meta: V Nepalju se je izkazalo, da je psihološki aspekt je zelo pomemben. Ti ljudje rabijo topel kontakt, da ne padejo v še večjo travmo. Dela na področju kulture, predlaga vključitev v kulturno organizacijo.

Ibrahim: Dejansko pozdravljam novo iniciativo dialoga. Kdo je tukaj, kdo prihaja in kako pristopiti do njega. V prvi vrsti potrebujemo znanje, morda predavanje. Dr. Anica Mikuš Kos, da razloži, kako ravnati. Veliko je znanja, s pomočjo katerega lažje pristopimo. Ogromno je ljudi, ki znajo delati z migranti. In med seboj iščemo, kdo lahko kaj naredi. Pomembno je tudi, da se zavedamo, da se bo Evropa spremenila. Zdaj ima Slovenija le 300 beguncev - že zdaj imajo težave s statusom beguncev.

Asta: pripravlja se video, ki bo pozival k solidarnosti z begunci, obveščal o beguncih pred protestom (znani ljudje). Ga bo poslala na mejl in prosi za podporo pri razširjanju. Pove tudi, da so pripravljeni podobno početi tudi naprej, ko se bo potrebovalo kaj takega.

Andrej: pazljivi moramo biti na naše izhodišče, ne smemo si domišljati preveč, spoštljivo do ljudi, ki jih še ne poznamo. Treba se je zavedati, kakšna so naša izhodišča:

- Slovenija je institucionalno neprijazna do ljudi brez papirjev. Slovenija ima zelo močno zgodovino zavračanja. Ne smemo se čuditi, če ljudje ne bodo hoteli ostati.
- Treba je izhajati iz tega, kar potrebujejo. Kot je slišati iz Srbije, Makedonije, bi radi potovali naprej. Da to vzamemo resno, je naše izhodišče delovanja.
- Sporočilo mora biti zato zelo jasno: 1. Meja naj bo odprta. 2. Ljudje se morajo sami in svobodno odločiti, če želijo ostati ali oditi naprej.

- Če jih bo policija zaradi pritiska EU ustavila, ne smemo pustiti, da se jih zapre nekam na obrobje v taborišča. Danes informacija o Črnomlju, daleč od večjih mest... - to je nesprejemljivo.
- Da zahtevamo od policije, od vlade, da javno/jasno sporoča, kakšni so podatki: koliko ljudi, ali je bil kdo vrnjen, zadržan, so bili v postopku ali nimajo vize – kaj ste z njimi naredili. Vemo za Madžarsko, Dunaj, vlak v Nemčijo. Ne moremo pričakovati, da bo policija dovolila pot naprej. Novinar (je kdo tukaj?) naj vpraša o tem. Konkretni predlog: naj poguglajo, kaj dela vlada z ljudmi, odškrtnejo Slovenijo. Ne dvomimo, da smo zmožni na pravi način pristopit. Na podlagi tega se bomo lažje organizirali in vršili pritisk.

Katarina: treba je razdeliti kratkoročne, srednjeročne, dolgoročne ukrepe

Kratkoročni: pritisk na vlado, da te možnosti, ki jih že ima, uporabi (dublinska uredba npr. upoštevanje, ali bo sama obravnavala prošnje, ali jih bo vračala na Hrvaško)

Srednjeročni: bistvena je psihosocialna pomoč

Dolgoročni: sistemske rešitve, da imajo možnost vstopa na trg dela, neprofitno stanovanje, če se odločijo ostati

Od vseh 350 migrantov v Sloveniji jih le 30% zaprosi in želi ostati tukaj. Kdor ne zaprosi, gre v Center za tujce (ti so zaprtega tipa) - to je zapor, tudi družine se nastanijo tu.

Pravijo, da se bodo dosledno držali zakona. Moramo zahtevati, da se jim ne omejuje gibanja. Naše stališče: naj gredo tja, kamor želijo (k sorodnikom...) Slovenija ni sanjska dežela...

Urška: Glede odzivanja na obrobje ... Predlog mestni občini, da se vključi v mesto Ljubljana drug moto, da ni najlepše mesto, ampak da je vključujoče mesto.

Marko: podpre, da se je treba čim bolj opret na občine. Te lahko ponudijo začasno namestitev.

V Nemčiji so kvote po občinah. Vloga občine je ključna. Ne vemo, če so ljudje v Ljubljani. Koliko je podatkov, koliko so občine že naredile, zbrati informacije o tem, na strani ljubljanske mestne občine ni nič, prejšnji teden niti na vladni strani, to pomeni: še nimajo strategije.

Vlada prejšnji teden naslovila na občine vprašanje glede nastanitvenih kapacitet. Jesenice so se odzvale, da nimajo nič.

Država ima 72 objektov (v vsakem 50 ali več mest). Najprej bodo nastanjevali v svojih objektih. Vprašanje: kakšni tip objektov?

Župana Velenja in Slovenj Gradca sta se sama javila, podprl ju je občinski svet. Popisali vse prazne prostore v mestu in znotraj projekta Prostor bo okrogla miza v Slovenj Gradcu na temo pomoči beguncem, kot tukaj danes. Lokalna skupnost bo sodelovala.

Maša s Slovenj Gradca pojasni situacijo tam in pove, da so aktivni v pobudi Kje je prostor. To bi lahko postal primer dobre prakse tudi za druge. Sodelujejo arhitekt, kulturni antropologi in komunikologi, ni rešitev samo sprejeti te ljudi. Centri za tujce so zapori, ponižujoči odnos (raziskovalna naloga).

Iniciativa (v Nemčiji) - če kdo koga nastani, dobi sredstva.

Zakonsko: oseba, ki ilegalno pride (druge možnosti ni, saj Evropa ne dopušča legalno) se po zakonu takoj pelje v azilni dom in šele ko se prebije skozi postopek, dobi azil. Če se ji dovoli, gre z družino. Večina ne želi ostati v Sloveniji.

Nekdo izpostavi: Dublinska konvencija ne omogoča prostega prehoda migrantov, ščit so zunanje meje. Najmanj, kar se lahko zahteva: vzpostavitev varnih koridorjev. EU ne zagotavlja legalnega prehoda čez meje = perverzna logika.

Nada: danes na sestanku Sloge: Evropa pripravlja humanitarni vizum, ki bi migrantom omogočil, da pridejo v zeleno državo brez oviranja. Smo kot orodje večjih sil / ideoloških.

Se moramo odločiti, ali bomo drznejši. Zato je super Slovenj Gradec - ne moreš obsoditi mesta. Shod ... stvari se sprti odpirajo.

Razdelimo se v štiri skupine:

Debata po skupinah:

- 1) za legalno pomoč, lobiranje, pravne zadeve ...**
- 2) za nematerialno pomoč**
- 4) za komunikacijo**
- 5) za nastanitev**

Zapisnik skupine za nematerialno pomoč

letaki v več jezikih, z informacijami o tem, kje lahko dobijo pomoč različnih vrst zapisati je treba organizacije, ki se ukvarjajo s tem

Maša (prostoRož): so imeli delavnice tega tipa z begunci, v azilnem domu so to radi sprejeli. Pove tudi, da jezik ni tak problem. S sabo so imeli npr. tudi pictionarys.

Treba je ravnati različno glede na to, kje so:

- v situaciji, ko so na meji, na postajah: letaki, intervencije
- ko gre za zaprta okolja: posvetovati se z organizacijami, ki imajo dostop do teh prostorov, jim povedati, da ponujamo vsebine

Nada opozori na nevarnost tega, da država instrumentalizira ta prizadevanja, češ da je to dokaz, da se povezuje z nevladnimi organizacijami.

Adela omeni okroglo mizo, ki jo MSUM pripravlja za 17. september.

Marko: ni treba, da vedno mi njim organiziramo, včasih je dovolj, da se jim ponudi prostor, kapacitete.

Meta: a imamo kake načine, da jih plačamo. Omeni primer zbora, ki je bil v Avstriji.

Nekaj koristnih primerov ali pobud:

- Madžarska: projekcije filmov, risank, zelo dobro sprejeto. To bi lahko Kinodvor.
- Umetniške intervencije oz. sodelovanja, da se prinesejo glasbeni instrumenti npr. in da se igra = pomoč z umetnostjo, spomin na dostojanstvo
- ni treba, da mi njim prinesemo vsebino, ampak jo lahko tudi oni
- organizacija pričevanj – da povejo svojo zgodbo
- Meta: konkreten primer: v njihovem Rog labu bi omogočili enemu strojniku, da za 1 dan na teden pomaga proti plačilu. Kako plačati, če legalno ni mogoče? Prek prostovoljnih prispevkov.
- primer human of newyork: posredovanje zgodb ali fotografij, zelo uspešno pri zbiranju podpore, solidarnosti, donacij
- Nada: dobiva veliko pisem učiteljev, vzgojiteljev, raznih ljudi, ki bi bili pripravljeni nekaj pomagati, prispevati -> treba bi bilo narediti bazo teh ljudi
- Maša: knjižica, ki jo dva vzajemno izpolnjujeta: ti spoznaš mene, jaz pa tebe
- Eva: vidi 3 načine, kako bi se lahko vključila Mala ulica
 - o da odpre prostor za družine, jim omogoči, da preživijo čas v prijetnem okolju
 - o poziv obiskovalcev k donacijam
 - o delavnice
- Irena: potreben je koordiniran pristop, da se ve, kaj kdo dela
- Marko: ena od nalog je delati dogodke, da ozaveščaš ljudi
- organizirati izobraževanja in povezati se z ljudmi, ki vedo, kaj potrebujejo
- Špela: na PEF je baza študentov, ki so naravnani skupnostno, se jih lahko pritegne zraven

- knjižnica reči: na voljo, prostor, stvari, delo
- kuharski mitingi / povabilo na kosilo – družina povabi družino / tečaji kuhanja / hrana je zelo preprost in učinkovit način / tečaji kuhanja – da oni organizirajo tečaje in so skozi to tudi plačani / mobilne kuhinje, glinškova ploščad
- skupno botrstvo družinam in posameznikom, saj marsikdo ne zmore celotne skrbi za še nekoga drugega

Sklepi:

- letaki
- FB skupina (Kata)
- google docs, v katerega vsak vpiše, kaj lahko prispeva in na kakšen način (Barbara): tu so mišljeni vse oblike dogodkov, kje jih lahko ponudimo (pri sebi, na terenu, v centru), in tudi drugi načini (ponuditi delo, kreativna in druga sodelovanja tudi na širšem področju kulture (ne le umetniki, tudi mizarji npr.), ...)
- ozaveščanje ljudi za strpnost: v svojem mikro lokalnem okolju ali pa za širšo javnost
- organizacija pričevanj
- akcije povezane s hrano
- integracija ljudi v svojo dejavnost
- baza ljudi, ki so zmožni kaj prispevat
- raziščemo dobre prakse iz tujine, tudi inventivne in subverzivne
- podpora pri zbiranju sredstev (lahko organiziramo dogodke)

Zavod Krog so pomemben kontakt za delo z otroci.

Zapisnik skupine za komunikacijo

- Formiramo FB skupino Staknimo glave (Tanja pripravi profilno sliko, Tamara odpre, vsi povabimo ljudi k »lajkanju«, najprej objavimo zapisnik včerajšnjega srečanja, kasneje še usklajeno izjavo)

- Organiziramo dve predavanji v elektrarni, že pisala Marijanci Ajši Vižintin in Anic Mikuš Kos (je ni v Sloveniji, pride po 10. 9.)

- Vsi poskušamo pomagati iniciativi v SG, sami jih kontaktiramo s konkretnimi predlogi pomoči oziroma sodelovanja

- Pripravimo izjavo (kasneje izjavo tudi preberemo na skupščini in zabeležimo komentarje). Končno izjavo bomo:

___ objavili na FB strani pobe Staknimo glave

___ naredili letake za shod 9. septembra

___ pozvali, da se prebere na shodu 9. septembra

___ poslali medijem (Maja)

___ poslali predsedniku vlade, predsedniku države, vsem pristojnim ministrom, županu Ljubljane (Maja)

Podpišemo se kot pobuda Staknimo glave, podpis dodajo vsi, ki želijo, potem zaokrožimo kot peticijo in se podpišejo vsi, ki želijo, kot posamezniki ali predstavniki organizacij

Zapisnik skupine za legalna vprašanja, lobiranje ...

Skupina je formirala zahteve, ki smo jih prevzeli tudi za izjavo:

1. NAČELO NEVRAČANJA – Slovenija do nadaljnjega ne sme vračati nobenega begunca, ne v sosednje, ne v katere druge države in to ne glede na to ali zaprosijo za mednarodno zaščito ali ne.

2. NAČELO PROSTEGA PREHODA – Slovenija mora v prvi meri upoštevati želje in potrebe ljudi. Tistih, ki želijo nadaljevati pot, naj pri tem ne ovira. Še več, v skladu z možnostmi naj gre beguncem naproti in jim logistično pomaga pri nadaljevanju poti v države, v katere so namenjeni.

3. NAČELO ODPRTOSTI – Za tiste begunce, ki se bodo vendarle odločili, da v Sloveniji ostanejo začasno ali dlje časa, predlagamo naslednji vrstni red reševanja vprašanja nastanitev: a) tisti, ki to zmorejo sami, naj imajo možnost sami poskrbeti za lastno nastanitev; b) nastanitev pri ljudeh, ki so pripravljene begunce gostiti v svojih domovih; in zgolj kot skrajna opcija c) nastanitev v skupnostnih zbirnih centrih odprtega tipa, ki niso izolirane od urbanih središč oziroma skupnosti ter omogočajo prost dostop za različne institucije in prostovoljce. Bivanje v teh centrih lahko ljudje kadarkoli prekinejo in se odpravijo na svojo pot. Centri za tujce in ostale institucije pod strogim policijskim nadzorom oziroma območja z omejenim gibanjem so absolutno nesprejemljiva. Begunce je potrebno nastaniti v nastanitev odprtega tipa, omogočiti pa je potrebno tudi namestitve pri ljudeh, ki to ponujajo/želijo.
4. NAČELO ENOTNE OBRAVNAVE – nobene kategorizacije ljudi na podlagi geografije ali drugih osebnih okoliščin. Različna obravnava lahko izhaja zgolj na podlagi jasno izraženih želja in potreb ljudi samih, ne pa iz drugih osebnih okoliščin.
5. INFORMIRANJE – Javnost mora Vlada RS redno obveščati o številu postopkov z ljudmi brez schengenske vize na področju Slovenije. Javnost ima pravico biti obveščena o vseh postopkih, vse obravnave beguncev morajo biti transparentne in omogočati monitoring.

Zapisnik skupine za prosti prehod in nastanitev beguncev

SKLEPI:

KRATKOROČNI:

1. PETICIJA

Zbiramo podpise za posameznikov, ki bi bili pripravljene gostiti begunce na poti skozi Slovenijo. Zbira se le načelne podpise. podrobnosti: koliko oseb, koliko časa, kaj lahko nudim se zbira kasneje, oziroma se te podatke lahko priključi obstoječi strani Filantropije. Podpisi bi pomagali pri zahtevi do vlade, da sploh omogočijo da bo pomoč posameznikov nekazniva in da se lažje vrši pritisk za povečanje kvot.

<http://www.pravapeticija.com/>

zadolžen:

2. NASTANITVE ODPRTEGA TIPA

Vrši se pritisk, oziroma se zahteva, da vlada odpre Azilne domove. Torej da se begunce nastani v nastanitve odprtega tipa in da so te nastanitve čim bolj razpršene in ne odmaknjene od središč in ljudi, ki jim lahko nudijo pomoč.

zadolžen:

3. ISKANJE PROSTOROV

Z zbiranjem podatkov o praznih prostorih se vrši pritisk na občine, da te prostore namenijo v uporabo, po vzoru Slovenj Gradca.

zadolžen:

4. JAVNI PREVOZI:

Omogočiti prost prehod tistih beguncev, ki si želijo čim hitreje prečkati Slovenijo. Poiskati moramo možnosti, kako jim lahko hitro pomagamo. Prevoz beguncev je kazniv. Kakšni načini so možni?

zadolžen:

5. Morda še pridobitev informacij od policije koliko beguncev pride v Slovenijo / koliko jih zadržijo oz. vrnejo ...

DOLGOROČNI:

1. MOŽNOST DALJŠE NASTANITVE IN ZAPOSLOTITVE

Poišče se možnosti daljše nastanitve in zaposlitve tistih beguncev, ki si tega želijo, na kmetijah ali v župniščih.

zadolžen:

Nevladne organizacije lahko ponudijo svoje prostore in mogoče nekatere dejavnosti v katere se lahko vključijo begunci.

zadolžen:

RAZNO: to do

Izvedeti kje bodo koridorji.

zadolžen:

Narediti FB stran.

zadolžen:

Preveriti pri informatikih katera spletna stran ali platforma je primerna za ponujanje prevozev in nastanitev.

zadolžen:

Zbrati pozitivne primere iz tujine:

[Riace, Kalabrija](#)

[Flüchtlinge willkommen](#)

zadolžen: Andreja Brilej

Izvedeti na kakšen način lahko namestimo begunce, oz. ponudimo prostor beguncem za prostore za katere že vemo da obstajajo in so prazni.

zadolžen:

Facebook skupina (zaprta): <https://www.facebook.com/groups/966463073395947/>

Skupščino zaključimo z zahvalo vsem sodelujočim, naslednjič se sestanemo na pobudo koga iz iniciative, če ne prej na enem od dogovorjenih predavanj v Stari elektrarni.

Ljubljana, 5. 9. 2015